



Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 2334/2020
21.01.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: др Драгише Б. Слијепчевића, председника већа, Јасмине Стаменковић и др Илије Зиндовића, чланова већа, у правној ствари тужиоца Република Србија, Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде, кога заступа Државно правобранилаштво Републике Србије, Одељење у Суботици, против туженог Земљорадничка задруга „Кљајићево“ из Кљајићева, чији је пуномоћник Душан Вукобратовић, адвокат из ..., ради исплате, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж 128/20 од 23.01.2020. године, на седници већа одржаној 21.01.2021. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж 128/20 од 23.01.2020. године.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Сомбору П 8/19 од 06.11.2019. године, у ставу првом изреке, тужбени захтев је делимично усвојен. У ставу другом изреке обавезан је тужени да тужиоцу на име накнаде за бесправно коришћење пољопривредног земљишта у државној својини у производној 2008/2009 години исплати износ од 224.869,08 евра са законском затезном каматом од 13.02.2019. године до исплате, све у динарској противвредности по средњем курсу Народне банке Србије на дан плаћања. У ставу трећем изреке тужбени захтев је одбијен у делу у коме је тражено да се тужени обавезе да осим досуђеног тужиоцу исплати и законску затезну камату на износ од 224.869,08 евра почев од 04.12.2008. године закључно са 12.02.2019. године. У ставу четвртом изреке, обавезан је тужени да тужиоцу плати трошкове парничног поступка у износу од 252.000,00 динара са законском затезном каматом од дана извршности пресуде до исплате. У ставу петом изреке, захтев тужиоца за досуђење законске затезне камате на трошкове поступка од дана пресуђења до дана извршности је одбијен.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж 128/20 од 23.01.2020. године, жалба тужиоца је одбијена, а жалба туженог је усвојена, па је пресуда Вишег суда у Сомбору П 8/19 од 06.11.2019. године преиначена тако што је захтев за исплату на име накнаде за бесправно коришћење пољопривредног земљишта у државној својини у производној 2008/2009 години одбијен преко износа од 8.100 евра до досуђеног износа од 224.869,08 евра са законском затезном каматом на разлику између ових износа од

дана подношења тужбе 13.02.2019. године до исплате све у динарској противвредности по средњем курсу Народне банке Србије на дан плаћања и тако што се трошкови парничног поступка снижавају на износ од 82.125,00 динара са законском затезном каматом од дана извршности пресуде до исплате. У преосталом побијаном усвајајућем и непреиначеном делу и одбијајућем делу из става 3. изреке првостепена пресуда је потврђена.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену и то у преиначавачућем делу и у делу у коме је потврђена одлука из става 3. изреке првостепене пресуде, тужилац је изјавио благовремену и дозвољену ревизију због погрешне примене материјалног права.

Испитујући законитост и правилност побијане пресуде у смислу члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ 72/11... 18/20), Врховни касациони суд је утврдио да ревизија тужиоца није основана.

У спроведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку, на коју Врховни касациони суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, дана 11.12.2008. године, одржан је поступак отварања понуда поводом издавања у закуп земљишта у државној својини у к.о. ... у коме је учествовао 21 понуђач, поред осталих тужени и АА из У том поступку АА је дао најбољу понуду - 31.150 дин/ха, док понуда туженог није разматрана јер је био најповољнији понуђач на претходним лицитацијама, али није приступио закључењу уговора са лицитатором.

Како АА, као најбољи понуђач, није платио закупнину за годину дана унапред што је био услов, нити је прибавио обезбеђење у виду гаранције од прерађивача (уљара, шећеране и сл.), то је изгубио депозит и право коришћења земље у закупу. Изнето је за последицу имало да предметно земљиште није дато у закуп. Потом је обавестио комисију да не може добити гаранцију и да одустаје, па у посед земљишта никада није ушао.

Дана 13.10.2008. године код туженог је извршена инспекцијска контрола коришћења пољопривредног земљишта у државној својини у к.о. ... у производној 2007/2008 години. Том приликом је констатовано да тужени обрађује земљиште у државној својини у производној години, те да је на лицитацији био приморан да прихвати највећу цену коју су лицитирали шпекуланти и да је спреман да плати закуп пољопривредног земљишта по почетној цени. Републички пољопривредни инспектор је саставио списак парцела које је тужени користио у производној 2007/2008 и 2008/2009, укупно 622ха 40а 68м², а који списак је потписан од стране директора туженог и Републичког пољопривредног инспектора.

Тужени је пре сезоне 2008/2009 био у поседу земљишта од 622ха 40а 68м². Ово земљиште је обрадио, изорао, бацио ђубриво и припремио за пролетну сетву јер је очекивао да ће ово земљиште обрађивати и у наредној години. Тужени не спори да је у сезони 2008/2009 обрађивао 90 хектара предметног земљишта и поводом истог признаје да плати закупнину по просечној цени закупа државне земље од 90 евра/ха. Није пристао да потпише вансудско поравнање којим је предвиђено да накнада за бесправно коришћење пољопривредног земљишта за 2008/2009 годину износи 31.150 динара/ха, односно 365,26 евра/ха, тако да висина накнаде за бесправно коришћење земљишта тужиоца износи 227.340,31 еврo. Тужени је дана 19.03.2015. године на текући рачун Градске управе Града Сомбора уплатио износ од 2.471,23 евра по средњем курсу Народне банке Србије.

На основу напред утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је утврдио да је тужени у обавези да тужиоцу плати износ од 224.869,08 евра са законском затезном

каматом од дана подношења тужбе 13.02.2019. године до исплате на основу чланова 210, 214, 277. и 395. Закона о облигационим односима.

Другостепени суд делимично преиначава првостепену одлуку, налазећи да је тужени у обавези да тужиоцу плати укупан износ од 8.100 евра у динарској противвредности по средњем курсу Народне банке Србије на дан подношења тужбе. Овакав став образлаже наводима да тужилац има право на накнаду за употребу државног земљишта по цени од 90 евра по хектару и за површину коју је обрађивао, а која износи 90 хектара.

По оцени Врховног касационог суда, наводи ревизије тужиоца којима указује на погрешну примену материјалног права приликом доношења побијане одлуке, нису основани.

Правилно је становиште другостепеног суда да се накнада за бесправно коришћење пољопривредног земљишта, сходно члану 219. Закона о облигационим односима, обрачунава према просечној (редовној) цени закупа истог или најсличнијег земљишта или у висини стварно остварене чисте зараде од коришћења тог земљишта. Терет доказивања ових чињеница (вредности) био је на тужиоцу. Исти, међутим, није предложио извођење доказа на наведене околности. Према правилном ставу другостепеног суда, а насупрот наводима ревизије, не може се прихватити као просечна цена закупа спорног земљишта цена од 31.150 дин/х, коју је излицитирао АА, будући да исти није приступио закључењу уговора о закупу са тужиоцем. Околност да је именовани одустао од закључења уговора, сама по себи, указује да понуђена цена није била тржишно формирана. Зато, имајући у виду расположиве утврђене чињенице, као просечна цена закупа правилно је узета вредност од 90 евра по хектару, а коју је тужени учинио неспорном. Тужилац у доказном поступку није предложио доказ да је ова вредност по хектару била виша, односно да је износила колико је он тврдио. Из истих разлога, као други параметар обрачуна, правилно је узета вредност од 90 хектара, као површина коју је тужени стварно обрађивао у спорној сезони, будући да тужилац није приложио доказ на околност да је тужени користио већу површину од наведене. Множењем ових вредности (јединичне неспорне цене и неспорне површине) другостепени суд је правилно утврдио висину користи коју је тужени прибавио употребом тужиочевог земљишта, па је у том делу потврдио првостепену усвајајућу одлуку, а преко тога преиначио првостепену пресуду тако што је одбио тужбени захтев.

Што се тиче одлуке о законској затезној камати, донета је на основу правилне примене члана 214. Закона о облигационим односима.

а основу изложеног, применом члана 414. став 1. Закона о парничном поступку пресуђено је као у изреци ове одлуке.

**Председник већа – судија
др Драгиша Б. Слијепчевић,с.р.**

**За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић**